

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Monika Dopiráková

Rozvoj čítania s porozumením na 1.stupni ZŠ

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Osvedčená skúsenosť odbornej praxe

Prešov, 2012

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Monika Dopiráková

Kontakt na autora: Základná škola s materskou školou Lipovce, č.125, 082 36 Lipovce
zssmslipovce@gmail.com, monikde@centrum.sk

Názov OPS/OSO: Rozvoj čítania s porozumením na 1.stupni ZŠ

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2012

Odborné stanovisko vypracoval: Mgr. Eva Raffajová

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov. Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

čitateľská gramotnosť, čítanie s porozumením, slovenský jazyk a literatúra, pracovné listy, PIRLS

Anotácia

OPS predstavuje rozvíjanie čítania s porozumením na hodinách čítania na 1. stupni ZŠ, konkrétne v 2. ročníku. Ide o súbor pracovných listov k literárnym textom z Čítanky pre 2. ročník ZŠ (Benková–Komlossyová–Pavlovič–Štefeková, Bratislava, 2006) – učebnica schválená MŠ SR v roku 1996.

Pracovné listy obsahujú ukážky úloh na rozvoj čítania s porozumením vychádzajúcich zo štúdie PIRLS, ktoré sú zamerané na štyri procesy porozumenia predstavujúce rôzne úrovne spracovania a porozumenia textu. V pracovných listoch sú zastúpené všetky formy úloh, ktoré štúdia PIRLS vo svojom testovaní využíva.

OBSAH

Úvod	5
1 Opis OPS	6
1.1 Ciele OPS	6
1.2 Prínos OPS	6
2 PIRLS – pomoc pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti	6
2.1 Procesy porozumenia	7
2.2 Úlohy na rozvoj čitateľskej gramotnosti	8
3 Rozvíjanie čítania s porozumením v 2. ročníku ZŠ	9
3.1 Postup pri zostavovaní úloh	9
3.2 Metodický pokyn k práci s textom a pracovným listom	10
3.3 Príklady úloh k literárnym textom z Čítanky.....	10
Záver	38
Zoznam bibliografických odkazov.....	39
Prílohy.....	40

ÚVOD

S pojmom čitateľská gramotnosť sa dnes stretávame už hádam na každom kroku. Počuť o nej z médií, čítame o nej v novinách hlavne v spojitosti s rôznymi testovaniami našich žiakov a študentov. Žiaľ výsledky nie sú lichotivé. Čitateľská gramotnosť to nie je len zvládnutie techniky čítania. Základom tejto gramotnosti je naučiť žiakov čítať s porozumením - textu porozumieť, vnímať ho a pochopiť, získané informácie v praxi využiť. Nevyhnutným predpokladom je využívať najnovšie poznatky vo vyučovaní čítania.

Impulzom ako rozvíjať čítanie s porozumením u mojich žiakov bolo absolvovanie vzdelávania „Rozvoj čitateľskej gramotnosti“ na MPC v Prešove, kde som nadobudla nielen nové vedomosti, hlavne o štúdiu PIRLS, ktorá sa čítaniu s porozumením zaoberá, ale získala som aj veľa praktických skúseností, ktoré som v praxi využila. Naučila som sa vytvoriť k rozličným textom úlohy na rozvíjanie jednotlivých procesov porozumenia textu, čo je dosť náročná práca, ale jej výsledok stojí za vynaloženú námahu. Tieto úlohy som zakomponovala do pracovných listov, ktoré žiakov pozitívne oslovili, ba vrátili im „stratenú chuť“ znova čítať.

Cieľom mojej osvedčenej pedagogickej skúsenosti je ponúknuť konkrétne možnosti, ako pracovať so žiakmi 1. stupňa na hodinách slovenského jazyka a literatúry, aby sme u nich zručnosť čítať s porozumením, čo najviac efektívne rozvíjali. Prostriedkom k tomu sú pracovné listy s úlohami na rozvíjanie jednotlivých procesov porozumenia textu a na vytvorenie záujmu o samotné čítanie.

Zámerom mojej práce je pomôcť učiteľom vytvoriť si predstavu o tom, akú podobu môžu mať úlohy rozvíjajúce čitateľskú gramotnosť, ale aj „odštartovať“ ich vlastné aktivity tvoríť takéto úlohy, pretože vo väčšine prípadov ide ešte stále o náhodnú a neriadenú činnosť, a tá čítanie s porozumením naozaj nerozvíja.

Práca je rozdelená do dvoch častí – teoretickej a praktickej. V teoretickej časti rozoberám štúdiu PIRLS – predmet jej skúmania a úlohy zamerané na čítanie s porozumením. Táto časť je nevyhnutná z dôvodu pochopenia metodiky tvorenia úloh na rozvoj čítania s porozumením. V praktickej časti uvádzam ukážky úloh k vybraným textom, ktorými rozvíjame procesy porozumenia vychádzajúce zo štúdie PIRLS, ako aj ich konkrétne formulácie uvedené v pracovných listoch.

1 Opis OPS

OPS je určená učiteľom primárneho vzdelávania, ktorí vyučujú v 2.ročníku predmet slovenský jazyk a literatúra z oblasti *Jazyk a komunikácia*. Na realizovanie OPS nie je potrebné, aby učitelia disponovali špecifickými predpokladmi. Prínosom je absolvovanie vzdelávania s danou problematikou v rámci kontinuálneho vzdelávania, kde učitelia môžu nadobudnúť nový efektívny spôsob ako „cibrit“ u žiakov čítanie s porozumením.

1.1 Ciele OPS

Hlavný cieľ: Čítať súvislý text s porozumením.

Čiastkové ciele: Samostatne riešiť úlohy k textom. Vyhľadať potrebné informácie v texte.
Na základe vlastných skúseností vyjadriť svoj názor.

1.2 Prínos OPS

OPS rozvíja u žiakov tieto kompetencie:

- vyjadriť sa súvisle a výstižne písomnou formou,
- používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- vyberať a hodnotiť získané informácie, spracovávať a využívať vo svojom učení,
- pri riešení problémov hľadať a využívať rôzne informácie,
- odhadnúť svoje silné a slabé stránky,
- vyjadrovať sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- ceniť si a rešpektovať kultúrno- historické dedičstvo a ľudové tradície.

2 PIRLS – pomoc pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti

Nová koncepcia vzdelávacej politiky vníma čitateľskú gramotnosť ako jednu zo spoločenských priorít, ako jeden z činiteľov reformy vzdelávania v slovenskom školstve.

Ako konkrétne rozvíjať čitateľskú gramotnosť u žiakov nám predstavuje štúdia PIRLS. Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti považuje za najpodstatnejšiu súčasť moderného vzdelávania. Poskytuje učiteľom viaceré podnety a metodické námety na zmenu zaužívaných pedagogických postupov (Obrancová, 2004, s.41).

PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) je medzinárodné hodnotenie čitateľskej gramotnosti žiakov 4. ročníka základných škôl. Uskutočňuje sa v päťročných cykloch, čo umožňuje sledovať zmeny v čitateľskej gramotnosti žiakov. Slovenská republika sa ho zúčastňuje od roku 2001. Popri hodnotení čitateľskej gramotnosti sleduje aj domáce aj školské podmienky pre učenie sa čítať a umožňuje tak hľadať súvislosti medzi čitateľskou gramotnosťou žiakov a týmito podmienkami (Ladányiová, 2007, s. 6).

V štúdiu PIRLS sa čitateľská gramotnosť definuje ako „**schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré vyžaduje spoločnosť a/alebo ktoré majú hodnotu pre jednotlivca. Mladí čitatelia môžu konštruovať význam z rozmanitých textov. Čítajú za účelom vzdelávania sa, účasti v komunitách čitateľov v škole a každodennom živote a pre potešenie**“ (Campbell, 2001, s.3).

Vychádzajúc z tejto definície štúdia sleduje tri aspekty čitateľskej gramotnosti:

1. *procesy porozumenia,*
2. *ciele čítania,*

3. čitateľské zvyklosti a postoje.

Z hľadiska potreby tejto práce sa opieram o teoretický základ hlavne prvého aspektu, ktorý je základom OPS.

2.1 Procesy porozumenia

Procesy porozumenia súvisia s tým ako čitateľ (žiak) postupuje pri utváraní významu z prečítaného textu. Štúdia monitoruje štyri procesy porozumenia, ktoré predstavujú rôzne úrovne spracovania a porozumenia textu.

1. Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie.

Žiak pracuje s textom, v ktorom sú informácie zrozumiteľne vyjadrené. Dokáže danú informáciu v texte bezprostredne nájsť, ľahko si ju zapamätá, vie ju zreprodukovať.

Jednoducho povedané, žiak základnú informáciu nachádza v jednej vete. V tomto procese ide o úlohy typu: - vyhľadať informácie, ktoré v texte ľahko nájdeme; žiak z textu vyhľadáva konkrétne slovo, či slovné spojenie; určuje a vymenúva postavy, ktoré v texte vystupujú; vymenúva všetky zvieratá, ktoré boli v texte opísané; dopĺňa chýbajúce slovo vo vetách; dokáže v texte postrehnúť a určiť prostredie príbehu.

2. Proces: vyvodenie priamych záverov

Žiak hľadá a využíva informácie, ktoré sú v texte uvedené nepriamo. Je nútený spracovávať informácie tak, že pritom využíva myšlienkové pochody analýzy, syntézy. Medzi informáciami hľadá súvislosti, dedukuje. Informáciu nenájde v jednej vete, ale musí prečítať viacero viet, aby sa k odpovedi dopracoval. V tejto úrovni sú úlohy typu: - dokončiť myšlienku príbehu; poukázať na vlastnosti postáv a navzájom ich porovnávať; vyhľadať časť textu, ktorá potvrdzuje myšlienku; určiť pokračovanie alebo dokončenie príbehu.

3. Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií.

Žiak sa pri čítaní dostáva na vyššiu úroveň, čo znamená, že nielen vyhľadáva súvislosti, ale zároveň zvažuje a prehodnocuje širšie súvislosti obsahu textu. Disponuje istým nadhľadom. Pri riešení úloh sa opiera o vlastné skúsenosti, na základe ktorých chápe text komplexnejšie. Táto úroveň je zastúpená úlohami: - vytvoriť nový nadpis; využitie informácií z textu v reálnom živote; uviesť alebo porovnať kontrastné informácie z textu; určenie hlavnej témy textu; využitie získaného poznatku v novej situácii; odhadnúť náladu príbehu.

4. Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu.

Žiak text analyzuje a hodnotí z hľadiska obsahu, foriem. Pri hodnotení textu vychádza z vlastného pohľadu na svet a opiera sa o svoje doterajšie skúsenosti s čítaním textov. Táto úroveň spracovania textu je hierarchicky najvyššia, pretože žiak musí svoje postrehy, názory dať do písomnej podoby – text skutočne hodnotí a vyjadruje sa k nemu. Typy úloh: - vytvára nové slová; vyhľadáva nezvyčajné slová a tvorí k nim také, ktorými sa dajú nahradiť; určuje význam vybraných prídavných mien v texte; posudzuje úplnosť a jasnosť informácií v texte.

Zatiaľ čo prvé dva procesy porozumenia sú úzko späté s textom a zároveň predstavujú nižšie úrovne porozumenia textu, druhé dva vo väčšej miere predpokladajú využívanie vedomostí a skúseností žiakov a predstavujú tak vyššie úrovne porozumenia textu.

Pre rozvíjanie čitateľskej gramotnosti je potrebné využívať širokú škálu textov (**literárne a informačné, súvislé a nesúvislé**), s ktorými sa žiak môže skôr alebo neskôr vo svojom

živote stretnúť. Pre žiakov mladšieho školského veku nevyberáme texty, ktoré sú príliš náročné a neprimerane dlhé, pretože takéto texty žiaka od čítania odradia a unavia. Taktiež nevyberáme príliš jednoduché, pretože dochádza k stagnácii čitateľských zručností. Optimálnym riešením sa javí používanie textov krátkych foriem, alebo vyberáme texty mierne náročné, ktoré žiakov vyprovokujú k premýšľaniu, skúmaniu a vyjadrovaniu svojich názorov. Takúto stratégiu si volíme v začiatkoch rozvíjania čítania s porozumením, dĺžku textov upravujeme v závislosti od rozvinutosti jednotlivých procesov porozumenia.

2.2 Úlohy na rozvoj čitateľskej gramotnosti

Pri rozvíjaní procesov čitateľskej gramotnosti využívame rôzne formy úloh, ktoré sa používajú v didaktických testoch. Tieto úlohy používa pri testovaní aj štúdiá PIRLS. Presné rozdelenie týchto úloh, aj s popisom, uvádza Turek (2004, s. 236-240), ktorý úlohy člení na dve veľké skupiny – **otvorené** a **zatvorené**. Ich charakteristiky uvádzam tak, ako ich autor popisuje.

Otvorené úlohy - pri otvorených úlohách žiak odpoveď tvorí, píše, kreslí, počíta.

Otvorené úlohy so širokou odpoveďou neštrukturalizované sa veľmi ľahko navrhujú, ale veľmi ťažko opravujú, pretože žiak zo zadania nevie posúdiť, čo všetko má do odpovede uviesť. Sú vhodné na zisťovanie tvorivosti žiakov.

Otvorené úlohy so širokou odpoveďou štrukturalizované s vymedzenou štruktúrou sú úlohy, pri ktorých je potrebné kvôli zrozumiteľnosti presne zadať rozsah požadovaných údajov (napr.: Uvedte tri príklady). Vyhybame sa nepresným slovám (napr.: Uvedte **aspoň** tri príklady...).

Otvorené úlohy so širokou odpoveďou štrukturalizované so štruktúrou danou konvenčne sú úlohy určitého typu s algoritmickými predpismi. Úlohy neštrukturalizujeme, ale žiakov upozorníme, aby dodržali všetky kroky algoritmického predpisu.

Otvorené úlohy so stručnou odpoveďou - produkčné si vyžadujú stručnú, veľmi krátku odpoveď napr. slovo, vetu, definíciu, číslo, vzorec, značku a pod.

Otvorené úlohy so stručnou odpoveďou - doplňovacie majú tvar neúplnej vety, ktorú má žiak doplniť svojou odpoveďou. Obe formy úloh so stručnou odpoveďou sú rovnocenné, odlišujú sa iba gramatickým tvarom.

Zatvorené úlohy - pri zatvorených úlohách žiak odpoveď vyberá z niekoľkých ponúkaných odpovedí.

Zatvorené dichotomické úlohy majú podobu tvrdení, na ktoré môžu žiaci odpovedať iba výberom jednej z možností napr. *áno – nie, platí – neplatí, správne – nesprávne* a pod.

Zatvorené úlohy s výberom odpovede – polytomické sa v didaktických testoch používajú najčastejšie. Ich konštrukcia je veľmi náročná, na druhej strane sa veľmi rýchlo opravujú. Pri ich tvorbe treba dodržiavať niekoľko odporúčaní:

- správna odpoveď musí byť jednoznačná, ale hodnoverné musia byť aj všetky ponúkané nesprávne odpovede (tzv. distraktory),
- optimálny počet odpovedí je 5, najmenší akceptovateľný počet odpovedí sú 4,
- správna odpoveď nesmie byť veľmi nápadná (ponúkané odpovede majú mať rovnaký gramatický tvar, približne rovnaký počet slov - dĺžku),
- správne odpovede by mali byť v teste rovnomerne zastúpené na všetkých pozíciách t.j. na 1. až 5. pozícii v poradí, obmedzene treba používať negatívne formulácie v zadaní úloh (a ak sa použijú, treba ich zvýrazniť v texte iným typom písma (napr. *ne*napísal),

- ideálne je ponúkať jednu správnu odpoveď.

Zatvorené prirad'ovacie úlohy sa skladajú z dvoch skupín pojmov a inštrukcie. Ku každému pojmu z prvej skupiny (tzv. návestie) má žiak priradiť niektorý z pojmov druhej skupiny (tzv. doplnky) tak, aby ich priradenie vyjadrovalo ich vzájomný vzťah zadefinovaný v inštrukcii (v zadaní úlohy).

Zatvorené usporiadacie úlohy vyžadujú usporiadať skupinu prvkov podľa určitého zadefinovaného hľadiska.

Všetky formy úloh (okrem otvorených neštrukturalizovaných i štrukturalizovaných) sú objektívne skórovateľné, to znamená, že ich podľa vypracovaného kľúča správnych odpovedí môže opravovať aj neodborník. Naopak subjektívne skórovateľné úlohy, teda otvorené neštrukturalizované i štrukturalizované, musí hodnotiť len odborník. Správne je striedať rôzne formy úloh, aby sme čo najefektívnejšie sledovali a rozvíjali všetky procesy čitateľskej gramotnosti. Štúdia PIRLS využíva prevažne zatvorené úlohy polytomické s výberom správnej odpovede zo štyroch ponúknutých možností a otvorené úlohy s voľnou tvorbou odpovede

3 ROZVÍJANIE ČÍTANIA S POROZUMENÍM V 2. ROČNÍKU ZŠ

Čítanie je neodmysliteľnou súčasťou vzdelávania, predpokladom učenia a podmienkou úspešnosti. Procesy čítania s porozumením je možné rozvíjať iba sústavným zapájaním žiaka do aktívneho čítania. Je známe, že ak žiak viac číta, „cibří“ si svoje čitateľské zručnosti, zdokonaľuje techniku čítania, čím sa čítanie stáva plynulým a teda žiak čítaný text lepšie chápe a rozumie mu. Za základnú metódu rozvoja čitateľskej gramotnosti sa považuje samostatná práca žiaka s textom a hlavnou podmienkou tejto činnosti je tiché čítanie (Kovárová, Kurtulíková, 2008, s. 6). Učiteľ získa informáciu, či žiak potichu čítaný text pochopil a či informácie z textu vie v praxi využiť.

Najlepšie podmienky pre realizáciu nácviku čítania s porozumením ponúkajú práve hodiny čítania, kde žiak pracuje s učebnicou – Čítankou.

3.1 Postup pri zostavovaní úloh

1. Učebnica s textami

Na hodinách čítania v 2. ročníku sme pracovali s Čítankou - učebnicou Sj a L pre 2. ročník ZŠ (Benková, S.- Komlóssyová, H. - Pavlovič, J. - Štefeková, K., Bratislava, 2006) - schválenou MŠ SR v roku 1996. V súčasnosti je možné využívať aj tento učebný zdroj súběžne alebo na doplnenie novej učebnice.

2. Selektívny výber textov zohľadnený obdobím, druhmi a dĺžkou textov

S ohľadom na naše konkrétne podmienky som vybrala texty z obsahu časového harmonogramu *apríl-jún*, nakoľko čitateľské zručnosti mojich žiakov (vyžadujúce samostatnú prácu žiaka s textom) neboli vyhovujúce. Doporučujem začať s úlohami, keď čítanie sa stáva automatizovaným a žiaci už dokážu čítať potichu. Texty sú rôzne, prozaické i básnické. Nepracovali sme s celým textom, iba s jeho časťou. Žiaci najprv pracovali s vyznačenou časťou a po vypracovaní úloh sme sa k pôvodnému textu vrátili a prečítali celý jeho obsah.

3. Úlohy k textom

Pri výbere foriem úloh a ich zadaní som sa riadila potrebnými pokynmi (kapitola 2.2). Úlohy sú rôznorodé.

4. Pracovné listy

Úlohy som zakomponovala do podoby pracovných listov určených na samostatnú prácu. Súčasťou pracovných listov boli doplnkové i zahrievacie úlohy.

3.2 Metodický pokyn k práci s textom a pracovným listom

Na pokyn učiteľky si žiaci označili text v Čítanke, ak nebol súčasťou pracovného listu. Zároveň dostali inštrukcie ako čítať (pozorne a len vyznačenú časť, čítať potichu bez pohybu pier, s možnosťou opakovaného čítania podľa potreby). Každý žiak dostal pracovný list, ktorého názov sa zhodoval s názvom textu (okrem názvu pracovného listu k textu č. 1 Strachoško) – *názov pracovného listu (Príloha A) symbolizuje odvahu žiakov “popasovať sa s úlohami” nielen teraz, ale aj v blízkej budúcnosti. Pri riešení úloh sa žiaci riadili inštrukciami (úlohy pozorne prečítať, vyriešiť a skontrolovať).*

Pri *otvorených úlohách* sme sa s deťmi dohodli na uvedení jedného príkladu vyplývajúceho z úlohy, kto chcel mohol zapísať všetky voľné riadky.

Pri *zatvorených úlohách* s výberom odpovede som žiakov upozornila, aby dodržali označenie správnej odpovede. Ak inštrukcia chýbala, deti mali možnosť označiť správnu odpoveď podľa vlastného výberu. Úlohy nemuseli riešiť v danom poradí, ale vyriešiť čo najviac z nich. Napriek tomu, že žiaci boli poučení, predsa len občas potrebovali moju pomoc. Je to nevyhnutné, žiak ešte nemá skúsenosti, ešte sa len učí. Učiteľ musí byť citlivým a trpezlivým koordinátorom, usmerňovateľom i povzbudzovateľom! Žiaci postupom času nadobudli zručnosť samostatne pracovať a moju pomoc už iba občas využili.

Pri *zatvorených dichotomických úlohách* som použila štyri vety, pričom stačí uviesť iba jednu. Takéto riešenie som zvolila z dôvodu obľúbenosti tejto formy úloh u mojich žiakov. V niektorých pracovných listoch sa žiaci stretli so zahrievacími (Príloha B) i doplnkovými úlohami zameranými napr. na tvorivosť (Príloha G1), na postreh (Príloha S), na precvičenie a upevnenie učiva (Príloha Q), na získanie informácie z textu (Príloha N). Účelom úloh bolo žiakov naučiť i pobaviť zároveň.

Hodnotenie pracovných listov

Neodmysliteľnou súčasťou každého testu je jeho vyhodnotenie a pracovný list ním v konečnom dôsledku je. Preto zdôrazním, že vyhodnotiť pracovný list je nevyhnutné. Ponúka učiteľovi informáciu, či žiak číta s porozumením. Prioritou hodnotenia pracovného listu s úlohami na rozvíjanie čítania s porozumením je správne vypracovanie úloh. Nie je vhodné hodnotiť gramatické chyby, ale na ich výskyt je však dobré citlivým spôsobom upozorniť. Vyhodnotenie pracovných listov, na podnet mojich žiakov, najčastejšie prebiehalo na triednických hodinách, kde sme sa so žiakmi dohodli na odmene za „vykonanú prácu“. Odmenu – nálepky macíka Pú – si žiaci vybrali z troch ponúknutých možností (za každú správne vyriešenú úlohu jedna nálepka).

3.3 Príklady úloh k literárnym textom z Čítanky

Jadro praktickej časti (čiastočne sa prelína s teoretickou) tvoria ukážky vhodných úloh na rozvoj čítania s porozumením. Ich štruktúra obsahuje nasledovné položky:

- zvolený text,

- poradie procesov porozumenia od najnižšej až po najvyššiu úroveň (v pracovných listoch označená č. 1 – najnižšia úroveň, č. 4 – najvyššia úroveň),
- konkrétnu úlohu rozvíjajúcu daný proces,
- formu úlohy s jej zadefinovaním,
- správnu odpoveď (pri otvorených úlohách so širokou odpoveďou uvádzam správnu predpokladanú odpoveď a odpovede žiakov).

TEXT č. 1: STRACHOŠKO

(Moric, R, Čítanka s. 120)

K potôčiku prišla líška. A za starou sa krbáľajú tri malé líšťatá. Líška vošla rovno do vody a začala volať za sebou mláďatá. Ale kdeže tie! Pobežovali po brehu, zrážali sa do kľbka a kňučali. Aj ich ťahalo za mamou, aj sa báli vody. Ktorési aj omočilo labku, ale akoby ho bola voda popálila, chytro odskočilo späť. Líšku bojzlivosť detvákov nahnevala. Vrátila sa na breh a kňučavým hlasom im začala dohovárať. Líšťatá sa vešali na ňu, šklbali jej orandaný kožuch, váliali kotrmelce – iste od radosti, že majú mater zasa pri sebe.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo nahnevalo líšku?**

- studená voda
- to, že nedošli k potôčiku
- bojzlivosť detvákov
- nevedeli urobiť kotrmelce

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo malé líšťatá kňučali a pobežovali po brehu?**

Urč pravdivosť viet.

- Ťahalo ich iba za mamou, vody sa nebáli. áno-nie
- Veľmi sa báli vody, za mamou ich neťahalo áno-nie
- Aj ich ťahalo za mamou, aj sa báli vody. áno-nie

Forma úlohy: **zatvorené dichotomické úlohy**

Správne odpovede: **a) nie, b) nie, c) áno**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Podčiarknuté slová vo vete nahraď správnu dvojicou.**

Líšku bojazlivosť detvákov nahnevala.

- a) nesmelosť drevákov
- b) nesmelosť kožuchovej
- c) nesmelosť líšťať
- d) nesmelosť líšky

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: c)

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo ešte mohlo malé líščatá pri potôčiku vystrašiť?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **ropucha, šťuka, rak s klepetami, užovka, divá sviňa, trpaslík s tromi očami, drevorubač, pirane, traktor, had, pes, ryba, pijavice, oheň**

(Príloha A)

TEXT č. 2: ĎATEĽ

(Kuchta, L., Čítanka s. 121)

Nemôže nájsť byt.

Vraví stará vrba žiaľne:

Nemá sa kde skryť.

„Mám byt, ale bez jedálne!“

Bieda je to na svete,

Milý d'ateľ, ber -

stromy majú zavreté.

nemáš na výber!

„Diera v zemi – načo mi?“

Klop, klop, klope na stromy.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo nemôže d'ateľ nájsť?**

Nemôže nájsť _____ .

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - doplňovacia**

Správna odpoveď: **byt**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **V akom byte bude d'ateľ bývať?**

- a) V nijakom.
- b) V byte s veľkou jedálňou.
- c) V diere v zemi.
- d) V byte bez jedálne.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **d)**

Proces: **interpretácia a integrácia myšlienok a informácií**

Úloha: **Čo d'ateľ určite *nenavštívi*?**

- a) dub, buk, jabloň
- b) javor, hrab, lipu
- c) gaštan, vrbu, orech
- d) púpavu, podbeľ, fialku

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **d)**

Proces: **skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu**

Úloha: **V akom byte by sa d'ateľovi nepáčilo? Prečo?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad a dôvod, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **V bytovke, lebo nemá kde lietat'./ V dome, rušil by ho tam televízor./ V zemi, nemohol by lietat'./ V kletke, lebo nemôže liečiť stromy./ V byte bez jedálne, nemal by kde jesť.**

(Príloha B)

TEXT č. 3: **VRABEC**

(Šurinová, M, Čítanka s. 124)

Naším najznámejším vtákom je určite vrabec. Taká mala guľka peria! Skúste ho však niekedy pozorovať, ako sa vie kľbčiť! Najmä ak ide o vrabčicu, je ochotný pobiť sa do krvi. Neraz okolo jednej samičky obskakujú dva až tri vrabce. Točia sa so spustenými krídelkami a čvirikajú ostošesť. Každý sa usiluje toho druhého odohnať. A nezaobíde sa to bez štuchancov a šticovancov. Samička sa nerozhoduje veľmi rýchlo. Ved' koho si vyberie, bude jej mužom nadhlo. Spolu si postaví hniezdo, budú sa striedať pri sedení na vajíčkach a spolu budú kŕmiť vrabčiatka. Od jari do jesene trikrát.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Ktorý vták je určite naším najznámejším vtákom?**

Naším najznámejším vtákom je určite _____ .

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - doplňovacia**

Správna odpoveď: **vrabec**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Kedy sa vrabec dokáže poriadne klbčiť, ba aj pobiť do krvi?**

Urč pravdivosť viet.

a) Ak sa hnevá na samičku.	áno-nie
b) Ak mu ostatné vrabce nechcú pomôcť pri stavaní hniezda.	áno-nie
c) Chce zapôsobiť na samičku, aby si ho vybrala.	áno-nie
d) Vôbec sa neklbčí.	áno-nie

Forma úlohy: **zatvorené dichotomické úlohy**

Správne odpovede: **a) nie, b) nie, c) áno, d) nie**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Koľko vrabcov by obskakovalo okolo dvoch samičiek?**

- a) 2 vrabce
- b) 2 až 3 vrabce
- c) 4 až 6 vrabcov
- d) žiaden vrabec

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo by sa samičke na vrabcovi určite nepáčilo?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Keby jej nepomáhal starať sa o vajíčka./ Keby nepomáhal stavať hniezdo./ Keby inej samičke staval hniezdo./ Bol by lenivý pri nosení jedla./ Že sa bije s inými vrabcami o inú samičku.**

(Príloha C)

TEXT č. 4: **ČIMČIM** (Rázusová-Martáková, M., Čítanka s. 125)

<i>Slnce páli, nebo žiari-</i>	<i>„Ani za svet!“ - vrieska Čimčim,</i>
<i>vrabce sedia na konári,</i>	<i>„zabijem sa, dokaličím!“</i>
<i>robia krik, až v ušiach hučí:</i>	<i>„Nič sa neboj, rozpni krielka,</i>
<i>to mať syna lietať učí.</i>	<i>ved' to nie je výška veľká!</i>
<i>„Pozor, synček, na mňa hľad'!</i>	<i>Hlávku takto, nôžky tak!...“</i>
<i>Takto sa pust'!“ - volá mať.</i>	<i>„Juj, nie! Ja... ja... nie som vták!“</i>

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo učila mať svojho syna?**

- a) Učila ho vrieskať.
- b) Učila ho sedieť.
- c) Učila ho lietať.
- d) Učila ho hľadiť na nebo.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: c)

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo mal Čimčim strach z lietania?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Bál sa, že sa zabije, dokaličí.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Ktoré zvieratko by určite nenaučilo Čimčima lietať?**

- a) Drozd.
- b) Lastovička.
- c) Zajac.

d) Motýľ.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: c)

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Prečo by sa Čimčim v našej škole nenaučil lietať?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **V škole taký predmet Lietanie nemáme./ V našej škole sa nevie lietať./ V našej škole sa neučíme lietať, sme ľudia./ My ho nenaučíme lietať, lebo nie sme vtáky.**

(Príloha D)

TEXT č. 5: **ŽIRAFA**

(Pavlovič, J., Čítanka s. 127)

Žirafa je stvora, ktorá *Žirafa je stvora taká,* *lebo z vysokánskej výšky*

hľadá na svet iba zhora. *ničoho sa nenaľaká,* *vidí levy ako myšky.*

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **O akom zvieratku napísal ujo spisovateľ básneň?**

- a) O levovi.
- b) O myške.
- c) O žirafe.
- d) O žiadnom zvieratku.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: c)

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Aká stvora je žirafa?**

Vyber **nesprávnu** odpoveď.

- a) Taká, čo hľadá na svet zhora.
- b) Taká, čo ničoho sa nenaľaká.
- c) Taká, čo ju všetko vyľaká.
- d) Taká, čo je veľmi vysoká.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: c)

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Kde môžeš vidieť žirafu?**

Napíš tri možnosti.

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – štrukturalizovaná s vymedzenou štruktúrou**

Správne predpokladané odpovede: **uviesť tri príklady, ktoré vyplývajú z otázky.**

Odpovede žiakov: **v knihe, v telefóne, v televízii, v zoo, v Afrike, v púšti**

Deti uvádzali rôzne kombinácie týchto možností.

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Kedy aj ty môžeš vidieť všetko celkom maličké ako žirafa?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Z mosta./ Keď som na nejakej vysokej hore./ Z lietadla./ Pri zoskoku padákom./ Zo stromu./ Zo strechy./ Zo stípa.**

(Príloha E)

TEXT č. 6: **MOST**

(Dušek, D., Čítanka s. 131)

Na druhý deň som sa u nich znova zastavil. Priniesol som kamarátovi Lacovi jeho košeľu. Vonku bol od rána jasný slnečný deň. A znova mi otvorila Gitka a znovu spoza nej vykukol Mišo. Len čo ma zbadal, nadul líca a vykrikoval: - Dušan prišiel! Bude dúha! – A už sa hnal na balkón. Vyčítavo si ma premeral a spýtal sa: - Kde si ju nechal? – Koho? – Predsa dúhu! – mračil sa. – Keď si včera prišiel, bola dúha – a dnes nie je! Zabudol si ju doma? Už som otváral ústa, že mu vysvetlím, ako je to s dažďom, ako sa svetlo v kvapkách odráža a láme, až sú z neho krásne farby, ale potom som len prikývol a povedal: - Zabudol. Nehnevaj sa.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo priniesol Dušan kamarátovi Lacovi?**

- a) nohavice
- b) vestu
- c) košeľu
- d) kravatu

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: c)

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo utekal Mišo na balkón?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Myslel, že znova uvidí dúhu.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Ktoré z farieb by Mišo v dúhe nenašiel?**

- a) fialovú, žltú
- b) modrú, zelenú
- c) hnedú, čiernu
- d) červenú, oranžovú

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: c)

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Prečo Dušan radšej povedal Mišovi, že dúhu zabudol doma?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Bolo by to ťažké Mišovi vysvetliť./ Mišo by nepochopil ako vzniká dúha, je malý.**

(Príloha F)

K nasledujúcemu textu sa viažu dva varianty s odlišnými úlohami. Deti mali možnosť výberu.

TEXT č. 7: MALUJEM TÁNINU IZBU

(Janovic, T., Čítanka s. 133)

To je hrozné, ako ten čas letí! Pondelok... utorok... streda... A Tánina izba ešte stále nie je vymalovaná! Čo jej poviem, až sa vráti z jarných prázdnin? Že som babrák, ktorý nevie vymalovať ani štyri steny? Nie, to radšej

vezmem rebrík, vezmem štetku,

ale s farbou veľmi zručne

ale najmä farbu všetku,

namalujem kvety lúčne

čo mám hore na pôjde.

svojej Táni na steny.

Bez nej mi to nepôjde,

Variant 1

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čia izba ešte nie je stále vymaľovaná?**

A _____ izba ešte stále nie je vymaľovaná!

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - doplňovacia**

Správna odpoveď: **Tánina**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo ocko potrebuje všetku farbu z pôjda?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Bez farby sa maľovať nedá.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Ak by ocko maľoval dve detské izby, koľko stien by musel vymaľovať?**

- a) 2 steny
- b) 4 steny
- c) 8 stien
- d) 12 stien

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo si myslíš, prečo sa ocko rozhodol namaľovať práve lúčne kvety?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Aby si Táňa myslela, že je v prírode./ Lebo sa blíži jar./ Lebo má rada kvety.**

(Príloha G1)

Variant 2

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: Čia izba ešte nie je stále vymaľovaná?

A _____ izba ešte stále nie je vymaľovaná!

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - doplňovacia**

Správna odpoveď: **Tánina**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: Čo si ocko nachystal na maľovanie izby?

Nesprávnu odpoveď prečiarkni.

- a) rebrík
- b) štetku
- c) kvety
- d) farbu

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Kedy** ocko maľoval izbu?

- a) v lete
- b) v zime
- c) v jari
- d) v jeseni

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: Čo mohol ocko ešte namaľovať Táni na steny?

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **slnko, motýle, ryby, lienky, mušky, kráľovnú, mraky, stromček**

(Príloha G2)

Naša pani učiteľka prišla do triedy v pekných šatách, ale ešte krajšie bolo to, čo povedala: - Milí žiaci, dnes nebudem skúšať, porozprávame sa o našich rodinách. – Hurááá! – vykrikoval Lojzo Pribula a ja som hvízdol ako Jánošík na hôrných chlapcov. Pani učiteľka sa vôbec nenahnevala, že vykrikujeme a hvízdame, ale celkom pokojne povedala: - Lojzo Pribula do zajtra nakreslí obrázok svojej rodiny, ale ešte krajšie ako ju nakreslilo dievčatko na našu novú poštovú známku. Lojzovi už nenapadlo vykriknúť hurááá a ja som mu práve chcel povedať, že ho veľmi ľutujem, keď pani učiteľka povedala: - A Peter Pavol Hazucha napíše slohovú prácu o ich rodine a my ju zajtra ohodnotíme. Peter Pavol Hazucha som ja, a preto mi Lojzo stisol ruku, aby mi nenapadlo hvízdnuť druhý raz. No a potom sme sa pobrali domov.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo povedala pani učiteľka, keď prišla do triedy?**

- a) Porozprávame sa o našich hodinách.
- b) Porozprávame sa o našich poštových známkach.
- c) Porozprávame sa o našich rodinách.
- d) Porozprávame sa o našich šatách.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo Lojzovi nenapadlo druhýkrát vykriknúť hurááá?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Bál sa ďalšej domácej úlohy.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Kto určite nebol v ten deň v triede?**

- a) Lojzo Pribula.
- b) Pani učiteľka.
- c) Jánošík.
- d) Peter Pavol Hazucha

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo sa mohlo stať, ak by Peter Pavol Hazucha predsa len hvízdol aj druhý raz?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Mohli dostať ešte raz domácu úlohu./ Pani učiteľka sa môže nazlostiť./ Už by sa naozaj vytočila./ Mohol by dostať poznámku./ Zostal by po škole./ Dostal by ďalšiu prácu.**

(Príloha H)

TEXT č. 9: ČO MÁ BLAŽENKA NAJRADŠEJ (Ďuríčková, M., Čítanka s. 139)

Bola raz jedna mamička a jedna Blaženka. Raz sa mamička opýtala: „Povedz mi, Blaženka, čo máš najradšej na svete?“ Blaženka najprv chcela povedať, že najradšej má bábiku Mončiči a ešte ananásovú tortu. Ale pozrela na mamičku a všimla si, aké má dobré oči a ako krásne sa usmieva. Pritisla sa k nej a povedala: „Mamička moja, teba mám radšej ako všetky báby sveta a radšej ako plný nákladniak ananásových tort. Mám ťa najradšej na celom svete.“

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo chcela Blaženka najprv povedať?**

- a) Najradšej má bábiku Mončiči a banánovú tortu.
- b) Najradšej má bábiku Mončiči a jahodovú tortu.
- c) Najradšej má bábiku Mončiči a orieškovú tortu.
- d) Najradšej má bábiku Mončiči a ananásovú tortu.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede - polytomická**

Správna odpoveď: **d)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo Blaženka nakoniec povedala mamke, že ju má najradšej na celom svete?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Pozrela na mamičku a všimla si aké má dobré oči a ako sa krásne usmieva.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Kedy aj Ty môžeš mamke niečo pekné povedať?**

Uved' tri príklady.

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – štrukturalizovaná s vymedzenou štruktúrou**

Správna predpokladaná odpoveď: **uviesť tri príklady, ktoré vyplývajú z otázky**

Odpovede žiakov: **Keď je smutná, keď sa pekne oblieka, keď má sviatok./ Keď je pekne oblečená, keď upečie dobrý koláč, keď má narodeniny./ Keď ma učí bicyklovať, pomôže mi s úlohou, keď mi podá čo nedočiahnem./ Keď mi niečo krásne kúpi, keď povie, že má ma rada, keď má narodeniny./ Keď ma učí piecť, keď má výročie svadby, keď sa pekne učeše.**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo sa Ti najviac páči na Tvojej mamičke?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Že sa o nás stará./ Má pekné oči, náušnice a pery./ Že je dobrá, pekná, milá a pekne sa usmieva./ Ako dobre varí./ Má pekné ústa, vlasy, náušnice./ Má pekný účes.**

(Príloha I)

TEXT č. 10: **MENO PRE BÁBÄTKO**

(Zelinová, H., Čítanka s. 140)

Večer prišla mama k mojej postieľke a povedala: - Bud' dobrý, Ivanko, a počúvaj tetu Malíkovú. Ja idem do nemocnice po malé bábätko. V nedeľu sa vrátim. Nevedel som, kedy bude nedeľa, nuž som začal plakať. Ani mama nevedela, kedy bude nedeľa. Aj ona začala plakať. Teta Malíková to vedela, lebo povedala: - Kým nájdete meno pre bábätko, tak tu bude nedeľa raz-dva! Chcel som okamžite začať hľadať, ale ocko nechcel. Povedal, že je teraz tma. Že budeme hľadať zajtra ráno. Tak som prestal plakať.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Koho mal Ivanko počúvať, kým jeho mamička nebola doma?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Tetu Malíkovú.**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Akú úlohu dostali Ivanko s ockom?**

Urč pravdivosť viet.

a) Majú každý deň plakať.

áno-nie

b) Majú hľadať meno pre bábätko.

áno-nie

- c) Majú každý deň telefonovať do nemocnice. áno-nie
d) Nedostali žiadnu úlohu. áno-nie

Forma úlohy: **zatvorené dichotomické úlohy**

Správne odpovede: **a) nie, b) áno, c) nie, d) nie**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Prečo sa nedá hľadať v tme?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **V tme nič nevidíme.**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Kde by si ty hľadal(a) meno pre bábätko?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **v kalendári, v knihe, v počítači, v novinách, v mobile, na internete**

(Príloha J)

TEXT č. 11: **KUKULIENKA KUKÁ** (Kvasnička, L., Čítanka s. 142)

Kukulienka kuká, kuku, sedáva na starom buku.

A keď pekne zakuká, kvitnú kvety na lúkach.

A tým kvetom v tichom vánku spieva slávik uspávanku.

Keď vykuklo slnko zrána, lúka ako zlatá brána

otvára sa, kvety núka – sťa koberec je tá lúka.

Cítim sa tu ako v chráme, už tie kvety nesiem mame.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Kde sedáva kukulienka**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Na starom buku.**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **V akom poradí nasledujú časti básne?**

Vety očísľuj, číslo 1 je už priradené.

1. Kukulienka kvetom pekne zakuká.
- ___ Lúka je ako pestrý koberec.
- ___ Slávik im zaspieva uspávanku.
- ___ Kvety nesiem mame
- ___ Slnko zrána lúku pozláti lúčmi.

Forma úlohy: **zatvorená usporiadacia úloha**

Správne odpovede: **zhora dole 1., 4., 2., 5., 3.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Ktorý kvet by si nenašiel na lúke?**

- a) ružu
- b) zvonček
- c) vlčí mak
- d) ďateľinu

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **a)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Kto alebo čo môže kvetom na lúkach pekne zaspievať?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **každá odpoveď spĺňajúca kritéria podľa určených opytovacích zámen kto, čo (osoby, zvieratá alebo veci).**

Odpovede žiakov: **deti, vtáci, cvrček, kukulienka, slávik, básnik, sýkorka, vlk, lastovička**

(Príloha K)

TEXT č. 12: Z MAMINÝCH A TATKOVÝCH OČÍ (Popovič, I., Čítanka s. 143)

Babka povedala, že nie všetky deti nosia bociany a že našej susedke sa môj kamarát mohol narodiť v ružičke. Tak toto sa mi už naozaj nepáči. Ako v ružičke? Ako sa taký chalan môže

zmestiť do ružičky? Ani s tým bocianom sa mi to nezdá! Ved' keby ma priniesol bocian, iste by som sa naň podobal. Mal by som dlhé nohy a veľký končistý červený zobák! Ale ja sa podobám trochu na mamu a trochu na tatka. Počul som, ako jedna teta hovorila o mne, že sa podobám na nich, ako keby som im z oka vypadol. To sa mi teda páči najväčšmi. Že som prišiel z maminých a tatkových očí.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Kto povedal, že nie všetky deti nosia bociany?**

- a) kamarát
- b) susedka
- c) nikto
- d) babka

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **d)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo si chlapec myslel, že ho nepriniesol bocian?**

Nájdi a prepíš vetu, ktorá o tom hovorí.

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Ved' keby ma priniesol bocian, iste by som sa naň podobal.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **O kom hovoríme „Ako keby z oka vypadol“?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Ak sa niekto na niekoho veľmi podobá.**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo sa chlapcovi najväčšmi páčilo a čo nepáčilo?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – štrukturalizovaná s vymedzenou štruktúrou**

Správna predpokladaná odpoveď: **potrebné uviesť dva príklady, ktoré vyplývajú z úlohy.**

Odpovede žiakov: **Nepáčilo sa mu, že jeho kamarát sa narodil v ružičke. Páčilo sa mu, že prišiel z maminých a tatkových očí. (Príloha L)**

*Ked' pršalo, mrholilo, žabiatko sa narodilo,
žabiatko ver silné ani buk,
otvorilo sivé očká, skríklo: „Mama, krík!“
A mamička, žabka milá, veľmi sa mu potešila.
Zavolala zakrátko: „Pod'ťe, žabky, babky, tetky,
pod'ťeže k nám na posiedky,
máme malé žabiatko!“*

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo sa stalo, keď pršalo a mrholilo?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Narodilo sa žabiatko.**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Čím žabiatko potešilo svoju mamičku - žabku?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou - produkčná**

Správna odpoveď: **Oslovilo ju „mama“.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Ktorému zo zvieratiek by sa mamička – žabka určite nepochválila malým žabiatkom?**

- a) rybe
- b) žabe
- c) bocianovi
- d) lastovičke

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Aké darčeky by si priniesol(a) malému žabiatku?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Gumenú žabku, aby si myslelo, že má brata./ Na jedenie muchy a komáre./ autíčko, medvedíka, hračku, postielku, mravca, cumlík, domček, rybku**

(Príloha M)

TEXT č. 14: **VČELY**

(Šurinová, M., Čítanka s. 145)

Čo sa ti vyrojí v hlave, keď počuješ slovo včela? Možno sladký med, možno pichľavé žihadlo, možno dedko, ktorý má v záhrade včelín... Tak si predstav, že na prvom mieste by mali byť rastliny – ovocné stromy, ďatelina, fazuľa, uhorky... Prečo? Lebo najviac úžitku prinášajú včely tým, že opelujú rastliny, a tak sa pričíňujú o to, že máme jablká, uhorky atď. Výsledkom zostávajúcej včelej práce je med, vosk, peľ či propolis. O mede Ti poviem len to, že je omnoho zdravší než cukor. Takže, keď ťa najbližšie bude lákať niečo sladké, daj si lyžičku medu. A ešte niečo: nemysli si, že včele nechodí po rozume nič iné, než ťa pichnúť. Keď sa jej to predsa len pritrafí, neplaš sa, nie je to nijaká katastrofa. Zdravý človek totiž zdravo znesie, ak ho naraz pichne hoci aj desať včiel.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **O čom sa v článku prevažne hovorí?**

- a) o dedkovi
- b) o včelách
- c) o mede
- d) o rastlinách

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **b)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo sa zdravý človek nemusí báť včelieho pichnutia?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Lebo hravo znesie pichnutie desiatich včiel naraz.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Pre koho môže byť pichnutie včely nebezpečné?**

- a) Pre zdravého človeka.

- b) Pre každého človeka.
- c) Najmä pre alergika.
- d) Nemusíme sa báť, včela nepichá.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: c)

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo by sa stalo, ak by všetky včely zahynuli?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Nemali by sme jablká, čerešne, ani hrušky./ Nemali by sme vosk./ Nemali by sme peľ, ani rastliny./ Neboli by opelené kvety./ Nebol by med.**

(Príloha N)

TEXT č. 15: AKO ZAJKA DOMA UVÍTALI (Cíger-Hronský, J., Čítanka s. 147)

Tešia sa Zajačkovci, objímajú sa, slzy im tečú od radosti. – Synko-Zajko, už ja môžem aj umrieť, len keď som ťa takého driečného a krásneho videla! – hovorí mu mamička-starenka. A pán Zajačík povie: - Iste si slúchal moju dobrú radu, keď si sa zdravý vrátil. Na labky si pozor dával a nekročil si na chodník, kade ľudia chodievajú. – Ej, veru som tak nevykonal! Pokým som chodil iba po zajačích cestách, vodilo sa mi najhoršie. U medvedice som musel slúžiť, čižmy čistiť, bundičky prášiť, a predsa ma skoro zjedla. Potom ma psi naháňali, a už by ma nebolo na svete, keby som sa nebol pustil na ľudské chodníčky.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo si myslel otec, keď sa jeho syn – Zajko vrátil domov zdravý?**

- a) Iste poslúchol jeho radu.
- b) Iste dobre slúžil u medvedice.
- c) Iste ho psi chránili.
- d) Iste sa vyhýbal ľuďom.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: a)

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo rodičom-Zajačkovcom tiekli slzy od radosti?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Vrátil sa im živý a zdravý syn.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Čo si myslíš, prečo psi zajačika nedobehli?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Lebo má dlhé labky a skáče do vysoka./ Lebo rýchlo skáče./ Lebo zajac rýchlo beží.**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Akú dobrú radu by si ty dal(a) zajkovi?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Aby zostal pri rodičoch./ Aby si našiel pracovitú ženu./ Aby si našiel zlatú ženu.**

(Príloha O)

TEXT č. 16: SLÁVIČEK JE MALÝ VTÁČIK (Šurinová, M., Čítanka s. 148)

Máj je mesiac slávičej lásky. V tom čase spieva slávik vo dne v noci. Spieva, aby sa zapáčil svojej láske, ale aj preto, aby dal druhým slávikom na známosť, že práve tu, pod bazovým či šípkovým kríčkom je územie, ktoré patrí iba jemu. Slávikova pesnička je dlhá, plná jemného fit,fit,fit, tahavého ty,ty,ty a známeho slávičieho vyťukávania – tu,tu,tu,tu. Pamätáte sa na rozprávku Hansa Christiana Andresena Slávik? Nielen ten rozprávkový, žiaden slávik by sa necítil dobre v zlatej kľietke vykladanej drahými kameňmi.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Ktorý mesiac je mesiacom slávičej lásky?**

- a) Marec
- b) Apríl
- c) Máj
- d) Jún

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo slávik spieva?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Spieva, aby sa zapáčil svojej láske a oznámil ostatným, kde je jeho územie.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Prečo slávika v zime nepočut' spievať?**

- a) Spí zimným spánkom.
- b) Odletel do teplých krajín.
- c) Bojí sa, aby neprechladol.
- d) Slávik vôbec nespieva.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **b)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo by sa stalo, ak by slávik nespieval nad svojím územím?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Chodil by mu tam každý, alebo by sa mu tam nast'ahoval iný slávik./ Cudzie vtáčiky by sa tam nast'ahovali./ By dakto vošiel do jeho domu.**

(Príloha P)

TEXT č. 17: **RYBA**

(Haštová, M., Čítanka s. 149)

Bývam v tichej zátočinke pod starou vrbou. Mám ju rada. Býva tu príjemný chládok – a môj rybár. Chytá ma tak dlho, že si už celkom rozumieme. Bez neho si túto zátočinku neviem ani predstaviť. Viem, že ma nechytí nikdy. A aj on vie, že ma neklame háčikom, na ktorý nastokne červíka. Presne viem, kde mám červíka odhryznúť, aby som sa nenapichla. Aj rybár to vie. Nenastokne červíka celkom. Nechá mi z neho trčať taký kus, aby som sa najedla. Plávam si po zátočine a pozerám sa spokojne na rybára. A rybár spokojne na mňa. Nevedel by si zátočinu bezo mňa vôbec predstaviť.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Kde býva ryba?**

Urč pravdivosť viet.

a) V tichej zátokke pod starou lipou.	áno-nie
b) V tichej zátokke pod starou brezou.	áno-nie
c) V tichej zátokke pod starou vrbou.	áno-nie
d) V tichej zátokke pod starou jedľou.	áno-nie

Forma úlohy: **zatvorené dichotomické úlohy**

Správne odpovede: **a) nie, b) nie, c) áno, d) nie**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo rybár celkom nenastokne červíka na háčik?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Aby sa nenapichla, ale najedla.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Čo potrebuje rybár k tomu, aby chytil rybu?**

- a) udicu, háčik, červíka
- b) hadicu, háčik, červíka
- c) udicu, vláčik, červíka
- d) udicu, háčik, človeka

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **a)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Čo si myslí ryba o rybárovi?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Chodí kvôli nej, aby sa na ňu popozeral./ Myslí si, že sú kamaráti./ Že ju nikdy nechytí./ Chce sa s ňou porozprávať./ Chce, aby sa najedla a nenapichla.**

(Príloha Q)

TEXT č. 18: **RAPOTANKA**

(Čítanka s. 149)

Kváka kačka, stále kváka,

Nemohla si chytiť raka,

že chytila včera raka

ved' rak sa ťa nenal'aká.

*neboráka do zobáka,
kvaky-kvak, veru tak.*

*Nemáš pravdy ani mak,
ved' to teba chytil rak
za zobák, veru tak!*

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadavanie

Úloha: **Čo stále kvákalo?**

- a) rak
- b) neborák
- c) kačka
- d) zobák

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Čím sa kačka chválila?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Včera chytila raka.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Čím rak chytil kačku za zobák?**

- a) kopytami
- b) kravatami
- c) klepetami
- d) klebetami

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Porozmýšľaj, prečo kačka nehovorila pravdu.**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Lebo by sa jej smiali./ Hanbila sa, že sa jej budú smiať./ Lebo rak sa nenaláká.**

(Príloha R)

TEXT č. 19: **ZATÚLANÝ ZAJKO**

(Moravčík, Š., Čítanka s. 152)

<i>Zatúlaný, zafúľaný,</i>	<i>začal pišťať od strachu.</i>
<i>zamazaný zajko</i>	<i>Zobudil sa ujo Paľko</i>
<i>zakrádal sa do záhrady,</i>	<i>a zakýval veľkou fajkou:</i>
<i>kde spal ujo Paľko.</i>	<i>„Povedz, či si, milý zajko!“</i>
<i>Zamotal sa do fazule,</i>	<i>„Čí by som bol? Ničí.“</i>
<i>zamotal sa do hrachu,</i>	

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Kam sa zajko zakrádal?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Do záhrady.**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo zajko pišťaťal?**

Urč pravdivosť viet.

a) Zľakol sa veľkej fajky.	áno-nie
b) Chcel zobudiť uja Paľka.	áno-nie
c) Od strachu, že sa zamotal.	áno-nie
d) Zajko predsa nepišťaťal.	áno-nie

Forma úlohy: **zatvorené dichotomické úlohy**

Správne odpovede: **a) nie, b) nie, c) áno, d) nie**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Do akej zeleniny by sa zajko nezamotal?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede detí: **do mrkvy, do zemiakov, do kapusty**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Ktoré slová najlepšie vyjadrujú, aký bol zajko, keď vošiel do záhrady?**

- a) voňavý a hladný
- b) upravený a najedený
- c) čistý a sýty
- d) špinavý a hladný

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **d)**

(Príloha S)

TEXT č. 20: **O LESNEJ STUDNÍČKE**

(Zelinová, H., Čítanka s. 155)

V hore našli pekný červený bukový list. Srnka, veverička, motýle a zajačiky napísali naň labkami, kopytkami, pazúrikmi a krídlami, ako najkrajšie vedeli: MILÍ ŽIACI. PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ STUDNÍČKU. Keď list napísali, slávik ho chytil do zobáčika, zaletel s ním do školy a hodil ho do otvoreného obloka v triede.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **O čo prosili zvieratká žiakov v liste?**

- a) PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ PAZÚRIKY.
- b) PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ KOPYTKA.
- c) PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ STUDNÍČKU.
- d) PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ ZOBÁČIKY.

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Ktoré zvieratko list nepísalo?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **slávik**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Porozmýšľaj, čím zvieratka písali.**

Ku každému zvieratku prirad' správnu možnosť.

A. srnka	a. labkami
B. veвериčka	b. kopýtkami
C. motýľ	c. krídlami
D. zajačik	d. pazúrikmi

Forma úlohy: **zatvorená prirad'ovacia úloha**

Správne odpovede: **A-b, B-d, C-c, D-a**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Prečo chceli mať zvieratká čistú studničku?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – neštrukturalizovaná**

Správna predpokladaná odpoveď: **postačí uviesť jeden príklad, ktorý vyplýva z otázky.**

Odpovede žiakov: **Aby sa mohli napit'.** Takto odpovedali všetci žiaci.

(Príloha T)

TEXT č. 21: KURIATKO A OBLÁČIK (Pavlovič, J., Čítanka s. 156-157)

Zdvihlo kuriatko k oblohe hlávku a prosí za seba, za miskú, za studňu i za celú zem: „Oblak, obláčik, daj nám vody, také sme smädné!“ „Dám, pravdaže dám, prečo by som nedal, veď som na to,“ povedal oblak a začal liať ani z krhly. Napojil do vôľe smädnú zem, zem naplnila až po samý vrch studňu, studňa naťahala vodu do misky. Kuriatko si nabralo kvapku vody do zobáčika, hlboko zaklonilo hlávku a zobáčik zdvihlo k oblohe. Tak to urobilo štyri razy za sebou. Poďakovalo sa oblaku za seba, za miskú, za studňu i za celú zem. A odvtedy vždy, keď kuriatko pije vodu, dvíha zobáčik dohora, lebo už vie, odkiaľ voda na zem prichádza.

Proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Úloha: **Čo zdvihlo hlávku k oblohe?**

- a) studňa
- b) zem
- c) kuriatko
- d) miska

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: vyvodenie priamych záverov

Úloha: **Prečo kuriatko štyri razy zdvihlo zobáčik k oblohe?**

Forma úlohy: **otvorená úloha so stručnou odpoveďou – produkčná**

Správna odpoveď: **Lebo sa poďakovalo za seba, za misku, za studňu a za zem.**

Proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií

Úloha: **Kto nepotrebuje pre svoj život vodu?**

- a) zajac
- b) človek
- c) kameň
- d) tulipán

Forma úlohy: **zatvorená úloha s výberom odpovede – polytomická**

Správna odpoveď: **c)**

Proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu

Úloha: **Na čo potrebujeme vodu?**

Uved' štyri možnosti.

Forma úlohy: **otvorená úloha so širokou odpoveďou – štrukturalizovaná s vymedzenou štruktúrou**

Správna predpokladaná odpoveď: **uviesť štyri príklady, ktoré vyplývajú z otázky.**

Odpovede žiakov: **na pitie, pre rastliny a kvety, pre zvieratá, bez vody by nenarástla zelenina, na čaj, na varenie, na pranie, aby sme sa umyli**

(Príloha U)

Návrhy a podnety: - pracovné listy si deti často dotvorili vlastnými ilustráciami, tak vznikli pekné a farebné listy, ktoré putovali na nástenku a skrášľovali nám triedu,
- pri hodnotení si navzájom radili ako to nabudúce nepokaziť, povzbudzovali sa a tešili z dosiahnutých výsledkov, utužili sa vzťahy medzi spolužiakmi, úlohy riešili aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia a aj tí sa nenechali zahanbiť, vyriešili niektoré úlohy, získali odmenu a to ich lákalo ešte viac čítať, čím si vytvárali pozitívny vzťah k čítaniu.

Samostatnej práci žiakov predchádzalo spoločné riešenie úloh, ktoré sme postupne riešili už na začiatku 2. ročníka. Neskôr už podobné úlohy riešili v dvojiciach a až po zvládnutí techniky tichého čítania riešili úlohy samostatne. Predložené pracovné listy s úlohami je možné využívať napr. aj v iných ročníkoch 1. stupňa, hlavne vtedy ak práve len začíname s nácvikom čítania s porozumením. Pre starších žiakov budú určite motivujúcim činiteľom, rýchlejšie sa s úlohami vysporiadajú.

ZÁVER

Cieľom OPS bolo ponúknuť možnosti ako pracovať so žiakmi na hodinách čítania, aby sme u nich zručnosť čítať s porozumením čo najviac efektívne rozvíjali. Prostriedkom k tomu boli pracovné listy s úlohami na rozvíjanie jednotlivých procesov porozumenia textu.

S výsledkom mojej práce musím vysloviť spokojnosť, nakoľko deti nadobudli väčší záujem o čítanie. Prekvapilo ma a potešilo želanie detí, aby takéto „super“ listy mali aj v ďalšom ročníku. Musím poznamenať, že ma práca obohatila aj po profesionálnej stránke, pretože mi poskytla možnosť pracovať novým efektívnym spôsobom, ktorý sa v mojej práci nadmieru osvedčil. Predložená práca chce prispieť k doterajším poznatkom, z ktorých vyplýva, že čitateľská gramotnosť je téma mimoriadne aktuálna. Pojem gramotnosť odráža to, že nejde o čosi dané, či zdedené, ale naopak, že sa to dá naučiť, získať a osvojiť (Zápotočná, 2004, s. 9). Práve škola je miesto, kde sa má rozvíjať čitateľská gramotnosť tak, aby jej žiakom čo najlepšie slúžila v živote. Nezastupiteľné miesto v tomto procese je miesto učiteľa, ktorý žiakov v tomto počínaní usmerní.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

CAMPBELL, J.R. et al. 2001. Framework and Specifications for PIRLS Assessment 2001. [online] Boston College, 2001, s.3. [cit.2012-03-01]. Dostupné na internete: <http://timssandpirls.bc.edu/pirls2001i/pdf/PIRLS_frame2.pdf>

HAUSER, J. 2008. Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike. Bratislava: Štátny pedagogický ústav Bratislava, 2008.

KOVÁROVÁ, D. - KURTULÍKOVÁ, A. 2008. Mimočítankové čítanie (Metodické poznámky). 1. vyd. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, spol. s r. o. Bratislava, 2008. ISBN 978-80-7158-909-9

LADÁNYIOVÁ, E. 2007. Čitateľská gramotnosť žiakov 4. ročníka ZŠ (Národná správa zo štúdie PIRLS 2006). 1. vyd. Bratislava: Štátny pedagogický ústav Bratislava, 2007. ISBN 978-80-89225-38-5

OBRANCOVÁ, E. - HELDOVÁ, D. - LUKAČKOVÁ, Z. - SKLENÁROVÁ, I. 2004. Čitateľská gramotnosť žiakov 4. ročníka (Výsledky medzinárodnej štúdie PIRLS 2001). 1. vyd. Bratislava: Štátny pedagogický ústav Bratislava, 2004. ISBN 80-85756-85-4

TUREK, I. 2004. Inovácie v didaktike. 1. vyd. Bratislava: Metodicko - pedagogické centrum v Bratislave, 2004. ISBN 80-8052-188-3

ZÁPOTOČNÁ, O. 2004. Kultúrna gramotnosť v sociálnopsychologických súvislostiach. 1. vyd. Bratislava: Album Bratislava, 2004. ISBN 80-968667-3-7

PIRLS: teoretické východiská štúdie. C2000-2008. [online] Bratislava : ŠPÚ, c2000-2008. [cit.2012-03-01]. Dostupné na internete:

< http://www2.statpedu.sk/buxus/generate_page.php_page_id=686.html >

<<http://www.ineko.sk/ostatne/citatelyska-gramotnost-podla-pirls>>

PRÍLOHY

PRACOVNÝ LIST PRE ODVÁŽLIVCOV

1. Čo nahnevalo líšku?

Správnu odpoveď podčiarkni.

- studená voda
- to, že nedošli k potôčiku
- bojzivosť detvákov
- nevedeli urobiť kotrmelce

2. Prečo malé líščatá kňučali a pobehovali po brehu?

Urč pravdivosť viet.

Ťahalo ich iba za mamou, vody sa nebáli. *áno – nie*

Veľmi sa báli vody, za mamou ich neťahalo. *áno – nie*

Aj ich ťahalo za mamou, aj sa báli vody. *áno – nie*

3. Podčiarknuté slová vo vete nahrad' správnou dvojicou.

Líšku bojzivosť detvákov nahnevala.

- nesmelosť drevákov
- nesmelosť kožuchovej
- nesmelosť líščat
- nesmelosť líšky

4. Čo ešte mohlo malé líščatá pri potôčiku vystrašiť?

PRACOVNÝ LIST O ĎATEOVI

Zahrievacia úloha: **Ďateľ je – rastlina, vták, strom, človek.**

Nesprávne slová prečiarkni!

1. Čo nemôže d'ateľ nájsť?

Nemôže nájsť _____.

2. V akom byte bude d'ateľ bývať?

Správnu odpoveď zakrúžkuj.

- ❖ V nijakom.
- ❖ V byte s veľkou jedálňou.
- ❖ V diere v zemi.
- ❖ V byte bez jedálne.

3. Čo d'ateľ určite *nenavštívi*?

Podčiarkni odpoveď.

- ❖ dub, buk, jabloň
- ❖ javor, hrab, lipu
- ❖ gaštan, vrbu, orech
- ❖ púpavu, podbeľ, fialku

4. V akom byte by sa d'ateľovi nepáčilo? Prečo?

PRACOVNÝ LIST K TEXTU
VRABEC

1. Ktorý vták je určite našim najznámejším vtákom?

Doplň vetu.

Naším najznámejším vtákom je určite _____.

2. Kedy sa vrabec dokáže poriadne kľbčiť, ba aj pobiť do krvi?

Urč pravdivosť viet.

a) Ak sa hnevá na samičku.	<i>áno – nie</i>
b) Ak mu ostatné vrabce nechcú pomôcť pri stavaní hniezda.	<i>áno – nie</i>
c) Chce zapôsobiť na samičku, aby si ho vybrala.	<i>áno – nie</i>
d) Vôbec sa neklbčí.	<i>áno - nie</i>

3. Koľko vrabcov by obskakovalo okolo dvoch samičiek?

Vyber správnu odpoveď.

- a) 2 vrabce
- b) 2 až 3 vrabce
- c) 4 až 6 vrabcov
- d) žiaden vrabec

4. Čo by sa samičke na vrabcovi určite nepáčilo?

PRACOVNÝ LIST

ČIMČIM

Slnce páli, nebo žiari –
vrabce sedia na konári,
robia krik, až v ušiach hučí:
to mať syna lietat' učí.

„Pozor, synček, na mňa hľad'!
Tak sa pust'!“ – volá mať.
„Ani za svet!“ – vrieska Čimčim,
„zabijem sa, dokaličím!“

„Nič sa neboj, rozpni krielka,
veď to nie je výška veľká!
Hlávku takto, nôžky tak!...“
„Juj, nie! Ja... ja... nie som vták!“

1. Čo učila mať svojho syna?

- a) Učila ho vrieskať.
- b) Učila ho sedieť.
- c) Učila ho lietat'.
- d) Učila ho hľadieť na nebo.

Správnu odpoveď podčiarkni.

2. Prečo mal Čimčim strach z lietania?

3. Ktoré zvieratko by určite nenaučilo Čimčima lietat'?

- a) Drozd.
- b) Lastovička.
- c) Zajac.
- d) Motýľ.

Správnu odpoveď podčiarkni.

4. Prečo by sa Čimčim v našej škole nenaučil lietat'?

PRACOVNÝ LIST

ŽIRAFA

Žirafa je stvora, ktorá
hľadá na svet iba zhora.

Žirafa je stvora taká,
ničoho sa nenaľaká,
lebo z vysokánskej výšky
vidí levy ako myšky.

Jozef Pavlovic

2. Aká stvora je žirafa?

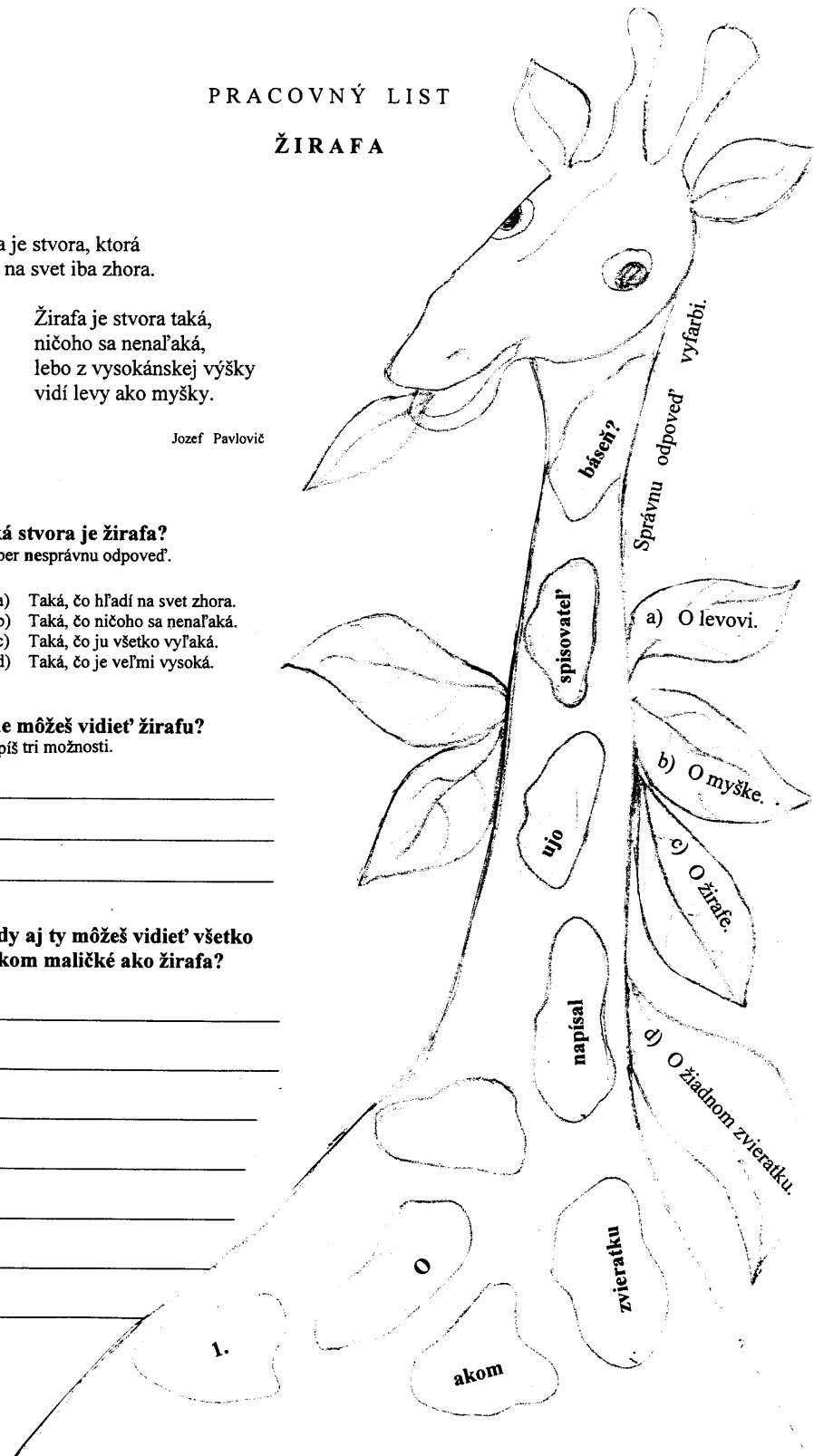
Vyber nesprávnu odpoveď.

- a) Taká, čo hľadá na svet zhora.
- b) Taká, čo ničoho sa nenaľaká.
- c) Taká, čo ju všetko vyľaká.
- d) Taká, čo je veľmi vysoká.

3. Kde môžeš vidieť žirafu?

Napiš tri možnosti.

4. Kedy aj ty môžeš vidieť všetko celkom maličké ako žirafa?

PRACOVNÝ LIST

MOST

1. Čo priniesol Dušan kamarátovi Lacovi?

- nohavice
- vestu
- košeľu
- kravatu

2. Prečo utekal Mišo na balkón?

3. Ktoré z farieb by Mišo v dúhe nenašiel?

- fialovú, žltú
- modrú, zelenú
- hnedú, čiernu
- červenú, oranžovú

4. Prečo Dušan radšej povedal Mišovi, že dúhu zabudol doma?

PRACOVNÝ LIST
MAUJEM TÁNINU IZBU

1. Čia izba ešte nie je stále vymaľovaná?

Doplň správne slovo.

A _____ izba ešte stále nie je vymaľovaná!

2. Prečo ocko potrebuje všetku farbu z pôjda?

3. Ak by ocko maľoval dve detské izby, koľko stien by musel vymaľovať?

Vyber správnu odpoveď.

- 2 steny
- 4 steny
- 8 stien
- 12 stien

4. Čo si myslíš, prečo sa ocko rozhodol namaľovať práve lúčne kvety?

😊 ÚLOHA PRE MALIARA DRUHÁKA!

Nakresli a vyfarbi kvietok, aký by si chcel mať ty vo svojej izbe na stene.

PRACOVNÝ LIST
MAEUJEM TÁNINU IZBU

1. Čia izba ešte nie je stále vymaľovaná?

Doplň správne slovo.

A _____ izba ešte stále nie je vymaľovaná!

2. Čo si ocko nachystal na maľovanie izby?

Nesprávnu odpoveď prečiarkni.

- ❖ rebrík
- ❖ štetku
- ❖ kvety
- ❖ farbu

3. Kedy ocko maľoval izbu?

Správnu odpoveď podčiarkni.

- ❖ v lete
- ❖ v zime
- ❖ v jari
- ❖ v jeseni

4. Čo mohol ocko ešte namaľovať Táni na steny?

☺ ÚLOHA PRE MALIARA DRUHÁKA!

Nakresli a vyfarbi kvietok, aký by si chcel mať ty vo svojej izbe na stene.

PRACOVNÝ LIST

Kto je moja rodina

1. Čo povedala pani učiteľka, keď prišla do triedy?
Doplň vetu.

Milí žiaci, dnes nebudem skúšať, _____

- a) porozprávame sa o našich hodinách.
- b) porozprávame sa o našich poštových známkach.
- c) porozprávame sa o našich rodinách.
- d) porozprávame sa o našich šatách.

2. Prečo Lojzovi nenapadlo druhýkrát vykriknúť huráááá?

3. Kto určite nebol v ten deň v triede?
Označ správnu odpoveď.

- a) Lojzo Pribula.
- b) Pani učiteľka.
- c) Jánošík.
- d) Peter Pavol Hazucha.

4. Čo sa mohlo stať, ak by Peter Pavol Hazucha predsa len hvízdol aj druhý raz?

- ☺ Nakresli srdce a vpiš doňho všetkých členov Tvojej rodiny.

PRACOVNÝ LIST

ČO MÁ BLAŽENKA NAJRADŠEJ

1. Čo chcela Blaženka najprv povedať?

Vyber správnu odpoveď.

- a) Najradšej má bábiku Mončiči a banánovú tortu.
- b) Najradšej má bábiku Mončiči a jahodovú tortu.
- c) Najradšej má bábiku Mončiči a orieškovú tortu.
- d) Najradšej má bábiku Mončiči a ananásovú tortu.

2. Prečo Blaženka nakoniec povedala mamke, že ju má najradšej na celom svete?

3. Kedy aj Ty môžeš mamke niečo pekné povedať?

Uveď tri príklady.

4. Čo sa Ti najviac páči na Tvojej mamičke?

PRACOVNÝ LIST

Meno pre bábätko

1. Koho mal Ivanko počúvať, kým jeho mamička nebola doma?

2. Akú úlohu dostali Ivanko s ockom?

Urč pravdivosť viet.

a) Majú každý deň plakať.	áno – nie
b) Majú hľadať meno pre bábätko.	áno – nie
c) Majú každý deň telefonovať do nemocnice.	áno – nie
d) Nedostali žiadnu úlohu.	áno – nie

3. Prečo sa nedá hľadať v tme?

4. Kde by si ty hľadal(a) meno pre bábätko?

☺ Aké meno by si ty dal(a) sestričke a aké braččkovi?

PRACOVNÝ LIST

KUKULIENKA KUKÁ

1. Kde sedáva kukulienka?

2. V akom poradí nasledujú časti básne?

Vety očísľuj, číslo 1 som už priradila za Teba.

1. Kukulienka kvetom pekne zakuká.
 Lúka je ako pestrý koberec.
- Slávik im zaspieva uspávanku.
- Kvety nesiem mame.
- Slnko zrána lúku pozláti lúčmi.

3. Ktorý kvet by si nenašiel na lúke?

Správnu odpoveď podčiarkni.

- a) ružu
- b) zvonček
- c) vlčí mak
- d) ďatelínu

4. Kto alebo čo môže kvetom na lúkach pekne zaspievať?

 Úloha na postreh !

Ktoré ďalšie zvieratko je ukryté v názve básne?

PRACOVNÝ LIST

Z maminých a tatkových očí

1. Kto povedal, že nie všetky deti nosia bociany?

Správnu odpoveď podčiarkni.

- a) kamarát
- b) susedka
- c) nikto
- d) babka

2. Prečo si chlapec myslel, že ho neprinesol bocian?

Nájdí a prepíš vetu, ktorá o tom hovorí.

3. O kom hovoríme „Ako keby z oka vypadol“?

4. Čo sa chlapcovi najväčšmi páčilo a čo nepáčilo?

Úloha na zamyslenie:

O ktorých deťoch nemožno povedať, že vypadli rodičom z oka?

PRACOVNÝ LIST

Žabiatko

*Keď pršalo, mrholilo,
žabiatko sa narodilo,
žabiatko ver silné ani buk,
otvorilo sivé očká,
skríklo: „Mama, kŕk!“*

*A mamička, žabka milá,
veľmi sa mu potešila.
Zavolala zakrátko:
„Poďte, žabky, babky, tetky,
poďteže k nám na posiedky,
máme malé žabiatko!“*

Ludmila Podjavorinská

1. Čo sa stalo, keď pršalo a mrholilo?

2. Čím žabiatko potešilo svoju mamičku – žabku?

3. Ktorému zo zvieratiek by sa mamička – žabka určite nepochválila malým žabiatkom?

- a) rybe
- b) žabe
- c) bocianovi
- d) lastovičke

4. Aké darčeky by si priniesol(a) malému žabiatku?

PRACOVNÝ LIST

VČELY

Zahrievacia úloha:

Nesprávnu odpoveď prečiarkni.

Čo má včela?

- a) pichľavé tykadlo
- b) pichľavé švihadlo
- c) pichľavé žihadlo
- d) pichľavé krídlo

1. O čom sa v článku prevažne hovorí?

Správnu odpoveď podčiarkni.

- a) o dedkovi
- b) o včelách
- c) o mede
- d) o rastlinách

2. Prečo sa zdravý človek nemusí báť včelieho pichnutia?

3. Pre koho môže byť pichnutie včely nebezpečné?

Správnu odpoveď podčiarkni.

- a) Pre zdravého človeka.
- b) Pre každého človeka.
- c) Najmä pre alergika.
- d) Nemusíme sa báť, včela nepichá.

4. Čo by sa stalo, ak by všetky včely zahynuli?

😊 UŽ VIEM!

Vyber správne slovo a dopiš ho do vety.

Med je _____ než cukor!

sladší, krajší, zdravší, voňavejší

PRACOVNÝ LIST
AKO ZAJKA DOMA UVÍTALI

1. **Čo si myslel otec, keď sa jeho syn - Zajko vrátil domov zdravý?**
Správnu odpoveď zakrúžkuj.

- Iste poslúchol jeho radu.
- Iste dobre slúžil u medvedice.
- Iste ho psy chránili.
- Iste sa vyhýbal ľuďom.

2. **Prečo rodičom – Zajačkovcom tiekli slzy od radosti?**

3. **Čo si myslíš, prečo psy zajačika nedobehli?**

4. **Akú dobrú radu by si ty dal (a) zajkovi?**

Úloha na postreh !

Koľko členov má rodina Zajačkovcov?

1 , 0 , 3 , 2

PRACOVNÝ LIST
SLÁVIČEK JE MALÝ VTÁČIK

1. Ktorý mesiac je mesiacom slávičej lásky?

Vyber správnu odpoveď.

- a) Marec
- b) Apríl
- c) Máj
- d) Jún

2. Prečo slávik spieva?

3. Prečo slávik v zime nepočúť spievať?

Vyber správnu odpoveď.

- a) Spí zimným spánkom.
- b) Odletel do teplých krajín.
- c) Bojí sa, aby neprechladol.
- d) Slávik vôbec nespieva.

4. Čo by sa stalo, ak by slávik nespieval nad svojím územím?

 Napíš názov svojej obľúbenej piesne.

PRACOVNÝ LIST

RYBA

1. Kde býva ryba?

Urč pravdivosť viet.

✓ V tichej zátokke pod starou lipou.	Áno- Nie
✓ V tichej zátokke pod starou brezou.	Áno - Nie
✓ V tichej zátokke pod starou vrbou.	Áno - Nie
✓ V tichej zátokke pod starou jedľou.	Áno - Nie

2. Prečo rybár celkom nenastokne červíka na háčik?

3. Čo potrebuje rybár k tomu, aby chytil rybu?

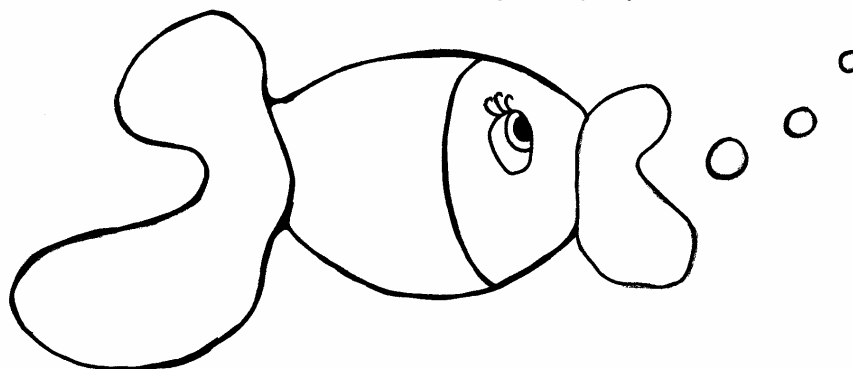
Vyber správnu odpoveď.

- ✓ udicu, háčik, červíka
- ✓ hadicu, háčik, červíka
- ✓ udicu, vláčik, červíka
- ✓ udicu, háčik, človeka

4. Čo si myslí ryba o rybárovi?

Napiš aspoň tri slová patriace do slovej rodinky – ryba.

PRACOVNÝ LIST

RAPOTANKA

Kváka kačka, stále kváka,
že chytila včera raka
neboráka do zobáka,
kvaky-kvak, veru tak.

Nemohla si chytiť raka,
veď rak sa ťa nenaláka.
Nemáš pravdy ani mak,
veď to teba chytil rak
za zobák, veru tak!

1. Čo stále kvákalo?

Vyber správnu odpoveď.

- rak
- neborák
- kačka
- zobák

2. Čím sa kačka chválila?

3. Čím rak chytil kačku za zobák?

Vyber správnu odpoveď.

- kopytami
- kravatami
- klepetami
- klebetami

4. Porozmýšľaj, prečo kačka nehovorila pravdu.

PRACOVNÝ LIST

ZATÚLANÝ ZAJKO

1. Kam sa zajko zakrádal?

2. Prečo zajko pišťal?

Urč pravdivosť viet.

➤ Zľakol sa veľkej fajky.	Áno – Nie
➤ Chcel zobudiť uja Paľka.	Áno – Nie
➤ Od strachu, že sa zamotal.	Áno – Nie
➤ Zajko predsa nepišťal.	Áno – Nie

3. Do akej zeleniny by sa zajko nezamotal?

4. Ktoré slová najlepšie vyjadrujú, aký bol zajko, keď vošiel do záhrady?

Urč správnu odpoveď.

- voňavý a hladný
- upravený a najedený
- čistý a sýty
- špinavý a hladný

♣ Vo vete sa skrýva okrem zajka ďalšie zvieratko. Nájdeš ho?

Zajko zakrádal sa do záhrady.

PRACOVNÝ LIST
O LESNEJ STUDNIČKE

1. O čo prosili zvieratká žiakov v liste?

Správnou odpoveď podčiarkni.

- A. PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ PAZÚRIKY.
- B. PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ KOPÝTKA.
- C. PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ STUDNIČKU.
- D. PRÍĎTE NÁM VYČISTIŤ ZOBÁČIKY.

2. Ktoré zvieratko list *nepísalo*?

3. Porozmýšľaj, čím zvieratká písali.

Ku každému zvieratku prirad' správnu možnosť.

A. srnka	a. labkami
B. veвериčka	b. kopýtkami
C. motýľ	c. krídlami
D. zajačik	d. pazúrikmi

4. Prečo chceli mať zvieratká čistú studničku?

A ešte jedna listová úloha.

♠ Na aký list zvieratká písali?

Na list _____.

z duba z buka z brezy z topoľa

PRACOVNÝ LIST
KURIATKO A OBLÁČIK

1. Čo zdvihlo hlávku k oblohe?
Správnu odpoveď podčiarkni.

- a) studňa
- b) zem
- c) kuriatko
- d) miska

2. Prečo kuriatko štyri razy zdvihlo zobáčik k oblohe?

3. Kto *nepotrebuje* pre svoj život vodu?
Správnu odpoveď podčiarkni.

- a) zajac
- b) človek
- c) kameň
- d) tulipán

4. Na čo potrebujeme vodu?
Uveď štyri možnosti.

♥ Úloha pre tých, ktorí vedia, čo sa patrí.

Do obláčika vpiš dve zázračné slová, na ktoré nesmieme zabúdať.
Na jazyku dve slová nosím, a to a

